

**PROF. DR.
ÖMER TEOMAN**

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
TİCARET HUKUKU ANABİLİM DALI E. BAŞKANI**

**YAŞAYAN
TİCARET HUKUKU
HUKUKÎ MÜTALÂALAR**

KİTAP 16 : 2014-2020

İSTANBUL 2021
onikilevha
YAYIN KURUMU

İÇİNDEKİLER

➤	Önsöz	VII
➤	İçindekiler	IX
➤	Kısaltmalar	XIX

[191]	SERMAYE ARTIRIMI	1
-------	------------------	---

Anonim Ortaklıkta Sermaye Artırımı-Çelişkili Davranış Yasağı-İptali Talep Edilen Sermaye Artırımı Kararı Kapsamında Çekince İleri Sürülmeksizin İştirak Taahhüdünde Bulunulması-Davanın Konusuz Kalması-İcra Edilmiş Bir Genel Kurul Kararı Aleyhine İhtiyati Tedbir Kararı Verilip Verilemeyeceği-Rüçhan Hakkının Kullanılma Süresinin Ne Zaman Başlayacağı-Sermaye Artırımının Sebebinin Açıklanmasının Zorunlu Olup Olmadığı

[192]	MARKA HAKKINA TECAVÜZ / HAKSIZ REKABET	14
-------	--	----

Zamanaşımı-Sessiz Kalma Nedeni ile Hak Kaybı-Maddi Tazminat İstemi-Fiili Zararın ve Karşı Tarafın Elde Etme Olasılığı Bulunan Menfaatin Birlikte Talep Edilip Edilemeyeceği-Markaya Tecavüz ve Haksız Rekabet İddiasına Dayalı Seçimlik Hakların Dava Dilekçesinde Açıklanması-Dava Hakkının Kötüye Kullanılması

[193]	ANONİM ORTAKLIK PAYLARININ DEVRİ	30
-------	----------------------------------	----

Pay Devrinin Tabi Olduğu Şekil-Devir İşleminin Resmi Bir Makamın İznine Tabi Olup Olmadığı, Herhangi Bir Kamu Merciiine Bildirilmesinin Gerekip Gerekmediği ve Ticaret Siciline Tescil Edilip Edilmeyeceği-Devir İşleminin Hangi Tarihte Yapıldığının Kanıtlanması-İspat Yükü-Pay Sahipliğinin Kanıtlanmasında Yararlanılabilecek Belgeler

- [194] BİRLEŞME VE MERKEZ DEĞİŞİKLİĞİ 42**
Sınıraşan Birleşmeler-Bir Türk Ortaklığının Yabancı Bir Ortaklıkla Birleşmesi-Bir Türk Ortaklığının Merkezinin Yurt Dışına Taşınması
- [195] LİMİTED ORTAKLIKTA ORGAN YOKLUĞU 50**
Limited Ortaklığın Zorunlu Organ Eksikliği Sebebiyle Feshinin Koşulları-Organ Yokluğu Kavramının Anlamı-Genel Kurul Toplantısı Yapılmaması-Organ Yokluğuna Dayalı Fesih Davası Açabilmek İçin Belirli Oranda Paya Sahip Olunmasının Gerekip Gerekmediği-Bir Yönetim Hakkının Ortağa Bireysel Olarak Tanınmasının Anlamı-Elden Dolaştırma Yolu ile Genel Kurul Kararı Alınması Yöntemine Hangi Hallerde Başvurulabileceği-Organ Yokluğuna Dayalı Fesih Davasında Müdürlerin Dinlenmesi-Fesih Davası ile Birlikte Denetim Talebinde Bulunulması
- [196] MARKA HAKKINA TECAVÜZ 66**
İktibas ve İltibas Kavramları-Cezai Sorumluluk-İşaretsel Karşılaştırmanın Markaların Bir Bütün Olarak Bıraktıkları İzlenim Esas Alınarak Yapılması-Karıştırılma İhtimalinin Değerlendirilmesinde Dikkate Alınacak Tüketici Kitleleri
- [197] TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİ / TÜZEL KİŞİLİK 70**
PERDESİNİN KALDIRILMASI
TTK m. 11/III ve TBK m. 202 Anlamında Bir İşletme Devrinden Bahsedilebilmesi İçin İşletmenin Bir Bütün Halinde, Aktif ve Pasifi İle Birlikte Devredilmesi Gerektiği-Ticaret Siciline Tescil Edilmeyen, Yalnızca İşletme Hakkının (Çalışma Ruhsatının) ve Demirbaşların Devrine Yönelik Olan, İşletmenin Gayrimaddi Unsurlarını Kapsamayan Bir Sözleşmenin İşletmenin Devri Sözleşmesi Olarak Nitelendirilemeyeceği-Tacire Ait Olup, İşletmeye Dâhil Olmayan Borçların İşletmeyi Devralana Geçmeyeceği-Bir Şirketin Başka Bir Şirkete Hâkim

Olmasının Tüzel Kişilik Perdesinin Aralanması İçin Bir Sebep Oluşturmayacağı-Bir Şirketler Topluğuna Dâhil Şirketlerin Adreslerinin ve Yetkililerinin Aynı Olmasının Perdenin Kaldırılmasına Gerekçe Olamayacağı

[198] LİMİTED ORTAKLIK PAYININ DEVRİ 91

Taraflar Arasındaki Sözleşmede Kararlaştırılan Taahhütlerin Yerine Getirilmemesi Gerekçesiyle, Yine Sözleşmede Kararlaştırıldığı Üzere Bir Tarafın Ortaklıktan Ayrılması Amacıyla Yapılan Pay Devirlerinin Muvazaalı Olduğunun Söylenemeyeceği-Başkaca Bir Mal Varlığı Bulunmayan Şirkete Sermaye Olarak Getirilen Meblağın Pay Devir Bedeli Olarak Kararlaştırılması Karşısında Bedelde Muvazaadan da Söz Edilemeyeceği-Muvazaayı İspat Yükünün İddia Edene Ait Olduğu-Bir Limited Şirketin Temsile Yetkili Tek Müdürünün, Şirketin Sahip Olduğu Başka Bir Limited Şirket Paylarını Tek Başına Üçüncü Kişilere Devredebileceği

[199] İPOTEĞİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ YOLUYLA TAKİP 110

Kredi Sözleşmesi-Kısa, Uzun ve Orta Vadeli Kredi Kavramları-Gemi İpoteği-BDDK Denetiminde Olmayan Yabancı Kuruluşların İİK m. 150/1 Anlamında “Kredi Kullandıran” Sıfatına Sahip Olup Olamayacağı

[200] KÂR DAĞITIMI 123

Sermaye Borçlarının Yerine Getirilmiş Olması ve Esas Sözleşmede Aksine Düzenleme Bulunmaması Kaydıyla, Halka Açık Olmayan Anonim Ortaklıklarda Kâr Dağıtımında “Kıst-el Yevm” Kuralının Geçerli Olmadığı-Hesap Dönemi İçinde Yapılan Sermaye Artırımı Sonucunda İktisap Edilen Payların, O Dönemde Elde Edilen Kâra Bütünüyle Katılabileceği-Genel Kurulun Pay Sahiplerine Payları Oranında Kâr Dağıtılmasına Karar Vermesi Karşısında Yönetim Kurulunun Pay Sahiplerinden Birine Farklı Oranda Ödemede Bulunma Hak ve Yetkisinin Bulunmadığı

- [201] BİRLEŞME KARARININ HÜKÜMSÜZLÜĞÜ 137**
 Anonim Ortaklığın Malvarlığında Bulunan Bir Gayri Maddi Hakkın Aktifleştirilerek Muhasebeleştirilmesi Suretiyle TTK m. 376'daki Durumda Olmaktan Kurtulabileceği-Bu Yolla Borca Batık Olmaktan Kurtulan Anonim Ortaklığın Birleşmeye Katılabileceği-Birleşmeye Yönelik Genel Kurul Kararının Butlanının Tespitine Olanak Bulunmadığı-Bu Karara Karşı Yalnızca İptal Davası Açılabilceği
- [202] ÖNERME ZORUNLULUĞU / ÖNCELİKLE ALIM HAKKI 180**
 Esas Sözleşmedeki Öncelikle Alım Hakkına Yönelik Düzenlemenin TTK m. 493'e Aykırı ve YürK m. 23/VII Karşısında Geçersiz Olduğu-Böyle Bir Sınırlamanın Payların Üçüncü Kişilere Devrine Engel Olmadığı-TTK m. 492'nin İflas halindeki Şirketlere de Uygulanacağı
- [203] LİMİTED ORTAKLIK / ORTAĞIN ÇIKARILMASI - FESİH DAVASI 192**
 Ortaklık ve Diğer Ortaklar Aleyhine Sürekli ve Başarıya Ulaşmayan Davalar Açmanın, Ortaklar Hakkında Asılsız Suç Duyurularında Bulunarak Ortakların Yargılanmalarına Neden Olmanın, Kendisini Gereksiz Olarak Ortaklıktan Alacaklı Göstererek Ortaklık Aleyhine Takip Başlatmanın, Önemli Kararların Alınmasına Sistematiik Olarak Engel Olmanın, Şirket Aleyhine Fesih Davası Açmanın Ortaklıktan Çıkarma İçin Haklı Sebep Teşkil Ettiği-Hakkında Çıkarma Davası Devam Eden Ortağın Fesih Davası Açmakta Hukuki Yararının Bulunmadığı-Fesih İçin Dayanılan Haklı Nedenin Gerçekleşmesinde Kusurlu Bulunan Ortağın Fesih Davası Açmasının Hakkın Kötüye Kullanılması Niteliği Taşıdığı-Feshin Son Çare Olması İlkesi
- [204] YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN SORUMLULUĞU 223**
 Pay Sahiplerinin, Ortaklığın Uğradığı Doğrudan Zararın Kendilerine Ödenmesini Talep Edemeyeceği-"İş Adamı

Kararları'nın Yerindeliliğinin Mahkemece Denetlenemeyeceği-Kusurlu Olmayan Yönetim Kurulu Üyesinin Zarardan Sorumlu Tutulamayacağı-Sorumluluğun Söz Konusu Olabilmesi İçin Zarar İle Eylem Arasında Uygun İlliyet Bağının Bulunması Gerektiği-Farklılaştırılmış Teselsül İlkesi Gereği, Her Bir Üyenin Kendi Kusurundan Sorumlu Olması Gerektiği

[205] TÜZEL KİŞİLİK PERDESİNİN ARALANMASI 253

Hukuki Görünüş Nazariyesi-Üçüncü Kişinin Fiilini Üstlenme-Şirketler Topluluğunda Hâkim Şirketin Güvenden Doğan Sorumluluğu-Sözleşmenin Tarafı Olmayan Bir Kimsenin Borçların İfası Sürecine Katılmasının Sorumluluk Nedeni Oluşturup Oluşturmayacağı-Ödemezik Defi-Takas Defi

[206] LİMİTED ORTAKLIK ESAS SERMAYE PAYININ 285
MİRAS YOLUYLA İNTİKALİ

Kanuni Bağlam-Esas Sermaye Payını Miras Yoluyla İktisap Eden Kişinin Ortak Olarak Kabul Edilmemesi-Ortak Olarak Kabul Etmeme Yetkisinin Hangi Organa Ait Olduğu-Miras Kalan Esas Sermaye Payının Ortaklık Tarafından Diğer Ortaklar Hesabına Gerçek Değeri Üzerinden Devralınması-Devrin Ticaret Siciline Tescil Edilmesinin Gerekip Gerekmediği-Genel Kurul Kararının İptalinde Etki Kuralı-Payın Gerçek Değerinin Tespiti Davası

[207] ESER OLARAK KORUNMA ŞARTLARI VE 298
HAKSIZ REKABET

Belirli bir ticari faaliyet modelinin veya yönteminin eser olarak korunmasının yahut bir kişinin inhisarına bırakılmasının hukuken mümkün olup olmadığı-FSEK m. 13 uyarınca gerçekleştirilen kayıt ve tescilin anlamı-fuar organizasyonu yapılırken katılımcılara aynı tür başka organizasyonlara katılmama şartı getirilmesinin haksız rekabet sayılıp sayılmayacağı ve rekabet hukuku kurallarını ihlal edip etmeyeceği

- [208] ACENTELİK 307**
 Acentelik Sözleşmesinin Unsurları-Aracı Acente-Ücret Alacağı-Ücret Alacağının Hangi Hallerde Doğacağı ve Nasıl Hesaplanacağı-Sözleşmenin Feshi-İradi Şekil-Sözleşmenin Uygulanmaya Devam Edilmesinin Zımni Olarak Uzatılması Anlamına Gelmesi- Portföy Tazminatına Hak Kazanmanın Koşulları ve Portföy Tazminatının Hesaplanma Biçimi
- [209] KİŞİNİN FOTOĞRAFININ İZİNSİZ KULLANILMASI 333**
 Kişilik Hakkı İhlali-Eser Mahiyetinde Olmasa Dahi Fotoğrafların İzinsiz Kullanımının Haksız Rekabete İlişkin Hüklümlere Tabi Olması-Ceza Hukukuna İlişkin Uzun Zamanaşımı Süresinin Hukuk Davasında da Uygulanması-İslah Talebine Karşı Zamanaşımı Definde Bulunulması
- [210] ANONİM ORTAKLIĞIN HAKLI NEDENLE FESHİ VE SAİR UYUŞMAZLIKLAR 342**
 Aile Ortaklıklarında Pay Sahipleri Arasındaki Kişisel Uyuşmazlıkların Fesih İçin Haklı Neden Oluşturabilmesi-Şirket Malvarlığının Bölüşülmesi Hususunda Genel Kurul Kararı Alınması ve Fiili Bölüşme Yapılması-Haklı Sebep Fesih Davasında Davacının Alternatif Olarak Bölünmeye Karar Verilmesini Talep Etmesi-Aynı Zamanda Pay Sahibi Olan Yönetim Kurulu Üyesinin Haksız Rekabet Oluşturan ve Rekabet Yasağına Aykırı Düşen Davranışlarda Bulunmasının Fesih İçin Haklı Neden Oluşturması-Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu ve Şirkete Borçlanma Yasağı-Hâkimin Hukuku Re'sen Uygulaması
- [211] KURUCU İNTİFA SENETLERİ 371**
 Limited Şirketlerin İntifa Senedi Çıkarıp Çıkaramayacağı-Kuruluştan Sonra Esas Sözleşme Değiştirilerek Kurucu İntifa Senedi Çıkarılıp Çıkarılmayacağı-Ortaklar Arasında Kurucu İntifa Senedi Çıkarılmasına İlişkin Protokol İmza-

lanması-İntifa Senedi Sahiplerine Hangi Hakların Tanınabileceği-İntifa Senedinin Önceden Saptanmış ve Elde Edilen Kâra Bağlı Olmayan Bir Tutarı Talep Hakkı Veremeyeceği-Edimin İfasının Konusu İtibariyle İmkânsız Olması

[212] ANONİM ORTAKLIK PAYLARININ MİRAS YOLUYLA İNTİKALI 381

Miras Kalan Payların Ortaklık Tarafından Gerçek Değeri ile Devralınmasının Önerilmesi-Önerinin Hukuki Niteliği ve Sonuçları-Varislerin Önerilen Değere İtiraz Etmesi-Öneri ile Birlikte Payların Mülkiyetinin ve Pay Sahipliği Haklarının Ortaklığa Geçip Geçmeyeceği-Payların Gerçek Değerinin Belirlenme Yöntemi

[213] MARKANIN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ 400

Türkiye’de Üniversite Eğitimi Faaliyetinde Bulunmayan, Yurt Dışında Yerleşik Bir Üniversitenin Potansiyel ve Mevcut Öğrencilerine Danışmanlık Hizmeti Veren Limited Şirketin Hem Türkiye’deki Tanıtım ve Danışmanlık Hizmetlerinde Bizzat Hem de Üniversite Vasıtasıyla Kullandığı, İçinde “Üniversite” İbaresini Geçen Markasının Hükümsüzlüğüne Karar Verilip Verilemeyeceği-Başkasına Ait Bir Markadan Yararlanma Kastının Bulunmadığı Hallerde Kötü Niyetle Marka Tescilinden Bahsedilip Bahsedilemeyeceği-“Üniversite” Kelimesinin SMK m. 5 Kapsamında Tescil Edilemeyecek İşaretlerden Olup Olmadığı-Markanın Hükümsüzlüğü Davası Açma Hakkının Sessiz Kalma Yoluyla Kaybı-Karıştırılma Tehlikesi

[214] HAKLI NEDENLE FESİH 428

Anonim Ortaklığın Feshi İçin Gereken Koşulların Varlığının Tespitinde Ortaklığın Aile Şirketi Niteliği Taşımamasının Etkisi-Fesih İçin Haklı Sebep Teşkil Eden Durumlar-Fesih Yerine Davacının Ortaklıktan Çıkarılmasına veya Şirketin Bölünmesine Karar Verilip Verilemeyeceği

- [215] AKREDİTİF 440**
- Akreditif İlişkisinde Taraflar-UCP 600 Hükümlerinin Uygulanma Şartları-Temel İlişkiden Soyutluk İlkesinin, Usulüne Uygun Bir İbrahim Bulunmadığı, Ödeme Talebinin Hileli Olduğu ve Hakkın Kötüye Kullanılması Halini Oluşturduğu Durumlarda Uygulanamayacağı-Ödeme İsteminin Hakkın Kötüye Kullanılması Teşkil Ettiği Hallerde Akreditif Bedelinin Ödenmesinin İhtiyati Tedbir ile Durdurulabileceği
- [216] HAKLI NEDENLE FESİH / ORGAN YOKLUĞU 455**
- Fesih İçin Haklı Sebep Teşkil Eden Durumlar- Fesih Yeri-ne, Davacı Pay Sahiplerinin Şirketten Çıkarılmasına Karar Verilip Verilemeyeceği-Haklı Sebep Fesih Davasının Organ Yoluğu Nedeniyle Açılan Fesih Davasında Bekletici Mesele Yapılmasının Gerekip Geremediği- Anonim Ortaklığın Organ Yokluğu Nedeniyle Feshine Karar Verilebilmesi İçin Gereken “Uzun Süre” Şartının Ne Zaman Sağlanmış Sayılacağı-Organ Yokluğu Nedeniyle Fesih İstemi Üzerine Mahkemenin Görev Süresi Dolmuş Olan Yönetim Kurulu Üyelerini Dinlemesinin ve Durumun Düzeltilmesi İçin Ortaklığa Uygun Bir Süre Vermesinin Gerekip Geremediği-Bu Davada Mahkemenin Fesih Dışında Başka Bir Çözüme, Bu Kapsamda Davacının Çıkarılmasına Karar Vermesinin Mümkün Olup Olmadığı
- [217] İTİRAZIN KALDIRILMASI 480**
- Yönetim Kurulu Üyelerince İmzalanarak Genel Kurula Sunulan Yıllık Faaliyet Raporunun İİK m. 68’de Anılan, Mücerret Borç İkrarını İçeren Bir Belge Olarak Değerlendirilmesinin Mümkün Olup Olmadığı-Yargılamayı Gerektiren Bir Alacak Hakkında İtirazın Kaldırılması Davasının Açılıp Açılmayacağı

- [218] YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN AZLI VE YENİLERİNİN SEÇİMİ** **490**
- Yönetim Kurulu Üyelerinin Azli ve Yerlerine Yenilerinin Seçimi İçin Gündemde Konuya İlişkin Bir Maddenin Bulunmasının Zorunlu Olup Olmadığı-Genel Kurulda Bu Hususta Oylama Yapılabilmesi İçin Gündeme Madde Eklenmesine İhtiyaç Bulunup Bulunmadığı-Kararın Hangi Yeter sayılarla Alınabileceği
- [219] SERMAYE ARTIRIMI** **497**
- Borca Batık Bir Anonim Ortaklığın, Çağrının Usulüne Uygun Olarak Yapılmadığı, Gündemin Gereği Gibi Belirlenmediği Genel Kurul Toplantısında Alınan Doğrudan Sermaye Artırımı Kararının Akıbeti-Sermaye Artırımının Hukuka Uygun Olup Olmadığının Tespitinde Dürüstlük Kuralı ve Hakların Sakınılarak Kullanılması İlkesinin İşlevi
- [220] BONO** **535**
- Menfi Tespit Davası-İmzaya İtiraz-Sahtelik İddiası-Senedin Talili-İspat Yükü-Çift Taraflı Talil-Sahtelik İddiasının Talil Anlamına Gelmemesi
- [221] AYRICALIKLI PAY** **551**
- Bir Pay Grubuna Tanınan Yönetim Kuruluna Aday Önerme Ayrıcalığının Aynı Zamanda Sadece Genel Kurulda Kullanılabilecek Bir Hak Olduğu-Bu Hakkın Kullanılmaması Halinde Üye Seçim Yetkisinin Tamamen Genel Kurula Gececeği ve Böyle Bir Olasılıkta Genel Kurulca Alınan Seçim Kararının Tescilinde Hukuken Bir Engel Bulunmadığı-Aksine Şirketin Organsız Kalmaması İçin Seçim Kararının Tescilinin Zorunlu Olduğu
- [222] ÖNEMLİ MİKTARDA ŞİRKET VARLIĞININ SATIŞI** **556**
- Anonim Şirketin Taraf Olduğu Bir Sözleşmenin Tüm Hak

ve Borçlarıyla Devredilmesinin Malvarlığı Satışı Olarak Değerlendirilemeyeceği-Böyle Bir İşlemin Geçerli Olması İçin Genel Kurul Onayına İhtiyaç Bulunmadığı-Şirketi Yükümlülükten Kurtaran İşlemlerin, Temsil ve İlzama Yetkili Yönetim Kurulu Üyesi Tarafından, Bir Yönetim Kurulu Kararı Bulunmadan da Yapılabileceği

- **Prof. Dr. Ömer Teoman'ın Hayat Hikâyesi** 569
- **Prof. Dr. Ömer Teoman'ın Bilimsel Yayınlarının Listesi** 571